

BUNUL ECONOM

REVISTĂ PENTRU AGRICULTURĂ, INDUSTRIE ȘI COMERCIU

ORGAN AL: „Reuniunii Economice din Orăștie“ și „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiului“.

ABONAMENTE:
Pe an 4 coroane (2 fl.); jumătate an 2 cor. (1 fl.)
Pentru România 15 lei pe an.
C.TUL CASEI DE PASTRARE POSTALE Nr. 10025.

APARE:
În fiecare Duminică.

INSERTIUNI:
se socotesc după tarifa, cu prețuri moderate.
Abonamentele și inserțiunile se plătesc înainte.
C.TUL CASEI DE PASTRARE POSTALE Nr. 10025.

Grijiți de vetrele voastre.

„Răul te scoate din țară“, zice o vorbă veche românească. Mult rău trebuie să fie în țara noastră, căci aproape zilnic auzim și cetim, că zeci și sute de oameni pleacă și se găsesc să plece — mai ales către *America*.

Țeranul nostru în vremea din urmă, dacă i-se întâmplă ceva ce nu-i pe placul lui, amenință că merge în *America*. Dacă se ceartă cu nevasta, amenință că pleacă în *America*. Dacă prin bătaia sortii, dar' mai de multe ori prin lenea și desfrăurile sale, ajunge la sapă de lemn, înglodat în datorii până în grumazi, amenință și doar' și vrea să plece la *America*.

Las', că să-ți părăsești vatra și satul, să umbli pustiu prin lumea largă, nu e mare cinste, las', că *America* nu este numai colea peste deal, căci îți trebuie săptămâni de zile până să ajungi acolo — dar' nici în *America* nu sboară pe garduri porumbii fripți.

Cu toate acestea, lumea să imbulzește din toate părțile să ajungă în *America*. Așa că în vremea din urmă chiar și cei din *America* s'au luat de o groază. Căci ei azi-mâne nu mai încap de puhoiul de străini, ce se grămădesc în țara lor.

De aceea guvernul Statelor-Unite din *America* a făcut un proiect de lege despre emigrări și dieta de-acolo l'a primit și l'a ridicat în putere de drept. Legea americană despre emigrări, adecă despre oamenii care intră în *America*, e atât de aspră și de crudă, încât de aici înainte numai te miri cine mai poate intra în *America*.

De aici înainte corăbiile nu pot duce în *America* decât numai pe oa-

menii pe deplin sănătoși și întregi la minte și la trup. Dacă cine-va se bolnăvește pe drum, în vre-o boală lipicioasă, acela va fi adus cu „șupa“ în locul de unde a plecat.

La țărmurii mării dinspre *America* sunt oficii mari de vămuitoari și visita-

țermurile *Americii*, îi prind și îi dau pe mâna comandantului de corabie să-i aducă îndărăt și să-i dea pe mâna judecătoriei. Și apoi mai pe sus de toate: *Unul fiecare, ce ajunge la țărmurile Americii, trebuie să aibă în pungă cel puțin 120 florini 240 (coroane).*

Dacă nu are suma aceasta, e aruncat numai decât între cei săraci, pe care îi trimit cu „șupa“ înapoi, în țara din care au plecat.

Iată, dragii mei, câteva din poruncile legii celei noue, ce s'au adus în *America*, pentru-ca să mai împedece și să aleagă bine pe cice vreau să meargă acolo.

Precum vedeți, poruncile acestea sunt din samă afară grele și tot atât de grele sunt și pedepsele, dacă nu se ține samă de aceste porunci.

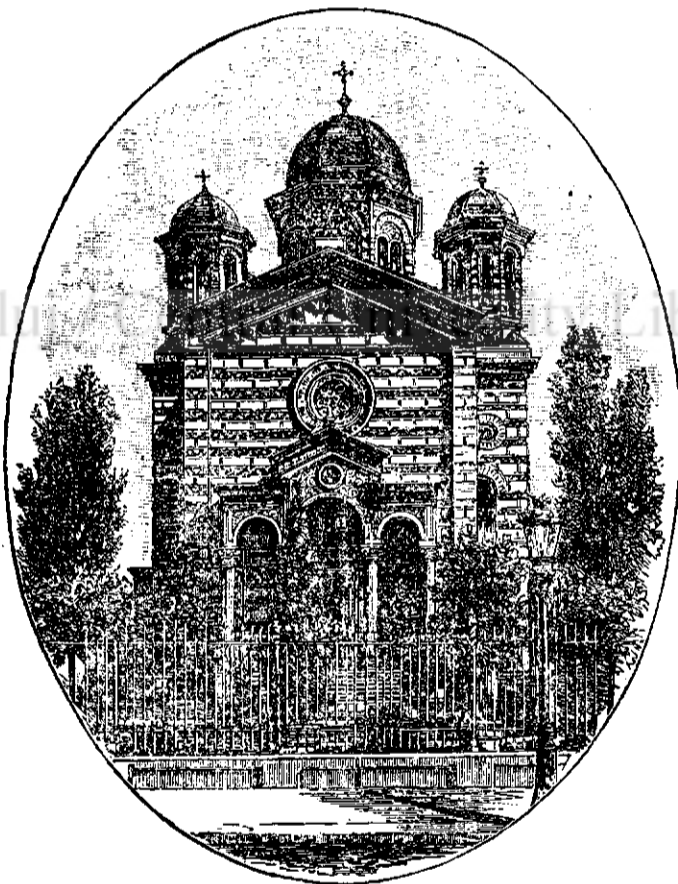
Pe lângă legea aceasta apoi a început și în *America* răul și amarul din pricina, că zi de zi să coboară la țărmurii mării sute și mii și zeci de mii de oameni flămânzi și goli, care urlă după o coajă de mălaiu. Și nime nu-i mai poate cuprinde pe toți cu lucru.

De aceea, dragii noștri, dacă nu vreți să ajungeți ca vai de voi, dacă nu vreți să muriți de foame, pe sub garduri, atunci alungați delavoi gândul mergerii în *America*.

Grijiți-vă vetrele voastre de aici și nu vă lăsați ademeniți de vorbe goale, ci puneți nădejdea în Dumnezeu și brațele în muncă și de sigur binele vă va strînge în brațele lui, căci astfel în patria-mamă, în care ați crescut și trăit până acuma, puteți trăi și de aci încolo, aducându-vă totdeauna aminte de proverbul care zice:

„Fie pâncă cât de rea
Tot mai bine 'n țara mea!“

Vasile C. Osvadă.

Biserica Domnița Bălașa din București.

tori de oameni. Acolo îi vizitează cu de-amănuntul. Cine nu știe și nu se pricepe la vre-un lucru special, nu-l lasă în țară. Cine nu știe că unde și la ce lucru merge în *America*, pe acela nu-l lasă în țară.

Cine e schiop, orb, ori are vre-o boală lipicioasă, nu poate intra în țară. Cei clătăriți la cap și bețivii pătimași precum și fetele stricate, nu pot intra în țară. Săracii și cerșitorii și cei slăbănogi încă nu pot intra în *America*.

Hoții, osândiții la temnițe și fugarii de cătănie, îndată ce ajung la

Revoluția din Sârbia.

Știrea dată de noi în nrul trecut despre asasinarea Regelui și Reginei Sârbiei s'a adevărit de toate ziarele.

Despre săvârșirea omorului se publică diferite știri. Ca cele mai aproape de adevăr, dăm, după „G. T.», următoarele:

Istoricul dramei sângeroase.

Conjurații așteptară prin hotelurile și prin cafelele timpul potrivit pentru a săvârși atentatul. Pretutindeni ei erau încunjuțați de lăutari, cari le cântau cântecul numit „Kolo al Reginei Draga», vrând astfel să dea în mod demonstrativ dovezi de „lealitate» lor. La orele 1 $\frac{1}{2}$ au plecat cu toții spre palat.

Dispozițiunile le-a făcut pe stradă comandantul regimentului 6, Petru Misici. În palat se retraseră fiecare pentru a se culca. Într'aceea regimentul 7, care purta numele regelui și al cărui comandant e Luca Lazarevici, a ocupat casarmele poliștilor. Tot atunci eși regimentul 4, care poartă numele reginei asasinate, condus de cei doi fii ai fostului ministru-president. Sava Gruici: Bora și Alexandru. Aceștia au împresurat locuințele foștilor miniștri.

Atunci sosi colonelul Mașin, fratele bărbatului dintâu al Reginei. Mașin a dat semnul de plecare spre palat. Mica poartă a deschis-o căpitanul de gardă Kostici. Pe când o parte din ofițeri și soldați ajunseră ușor prin poartă în curtea conacului, celalalt grup de ofițeri și soldați au putut să intre prin poarta de fer numai după o luptă grea, în care 5 fură omorâți și 20 grav răniți.

Petru Misici cu 28 ofițeri s'au dus la ușa coridorului de sticlă. Au forțat ușa, dar n'au putut intra, decât după-ce Naumovici a sfărâmat-o cu dinamită. Cu ocazia aceasta și în urma exploziei, Naumovici încă a murit.

Atentatorii se aflau acum în palat. Ginerile lui Țințar Marcovici, Ivan Milcovici

fu omorit. Trecând mai departe, îi întâmpină generalul Petrovici, care în amândouă mâinile ținea câte un revolver. El râni pe mai mulți ofițeri. Atentatorii n'au împușcat pe general, ci s'au aruncat asupra lui, i-au smuls revolverele din mâni și l'au provocat să-i conducă la rege.

În momentul acesta toate lămpile electrice se stinseră. Conjurații, surprinși astfel, abia se puteau vedea unul pe altul; împărțiți în grupuri, cu oare-care groază, ce le-o însuflă întunecul, umblau prin odăi, dar tot nu aflară părechea regală. Aprinseră chibrite. Din întâmplare au găsit niște luminări într'un dormitoriu gol. Au aprins luminările și au început să caute după rege și regină, însă fără rezultat. Atunci ei crezură, că planul lor fu tradat și că părechea regală s'a refugiat.

Atentatorii, desperați, au trimis pe cei doi fii ai lui Gruici la locuința ministrului Țințar Marcovici, căci credeau, că acesta prin ginerele seu Milkovici i-a tradat planul și a ascuns pe rege la el.

În timpul acesta conjurații au chinuit în fel și formă pe generalul Petrovici, ca să spună unde s'a ascuns regele și regina. Generalul multă vreme n'a vrut să dea deslușiri, în sfârșit însă perzându-și puterile, mărturisî că părechea regală se află în camera de lângă sufragerie. La aceasta generalul Petrovici fu tirit în sufragerie și acolo au dat în adevăr peste o ușă fără iver. Câte-va momente Misici a parlamentat cu regele, ca să deschidă ușa. Când regele răspunse cu un hotărât nu și-i numi mișei, câțiva ofițeri sparseră ușa și tot atunci alții din ei împușcară pe generalul Petrovici așa, încât regele și regina au auzit pușcăturile. Regina, care vîzî pe Petrovici căzând, leșină. Regele și regina nu erau îmbrăcați decât în cămași, regele într'o cămașă lungă de mătăasă roșie, regina în cămașe drap.

Misici pășind înaintea regelui zise:

Hartmann, ear picturile murale de niște măiestri francezi, nu tocmai potrivit regulilor iconografiei bisericii ortodoxe din Orient. Biserica cu cele 5 tunuri ale sale, din cari pantocratorul la mijloc, face o impresie din cele mai plăcute, ce dispoziția interioară, bogăția picturilor și luxul mobilierului, nu fac decât să o mărească. Biserica e bine întreținută și are cel mai bun cor vocal.

Date biografice

despre

Regele și Regina Sârbiei.

Dinastia Obrenovici. Familia Obrenovici ca și celelalte familii cari au avut în posesie tronul sârbesc, este originală din popor. Miloș I. născut în anul 1780 a fost fiul lui Toro și acesta cu doi frați laolaltă au avut proprietăți în Neoplanta. Miloș în 1804 a luat parte la luptele Carageorgevicilor și când

— Noi am venit, ca să-ți subscrii abdicarea.

— În numele cui cutezi a-mi vorbi astfel? zise regele.

— În numele armatei. Abdică!

— Eu nu sunt tatăl meu. Eu nu sunt Milan. Trădarea cător-va ofițeri mișei, nu mă înspăimântă. Cărați-vă de aici, mișeilor!

— Rege, răspunse Misici, ne dăm viața pentru tron, însă alungă pe acea bestie de pe acest tron, ca să nu-l mai murdărească. (Când Misici pronunța ultimele cuvinte, atinse pe regina în mod necinstit).

În clipa aceasta regele îmbrățișa strins pe regina și o sărută strigând:

— Nul Nul Nici-odată nu te voiu părăsi, Draga Te iubesc mult, te iubesc.

Apoi regele sărută ochii reginei.

În momentul acesta se descărcară armele asupra lor, și regele și regina căzură unul peste altul. Nu erau însă morți. Un soldat intrat în urmă, se repezi spre regină, îi sfâșia cămașa, o lovi cu călcăiele ferecate ale cismelor în cap, pe față și pe piept. O horcăitură dureroasă, un suspin stins, și Draga expiră.

Regele într'aceea se sbătea în durerile cele mai crâncene, ce se poate închipui. Aruncat în curte prin fereastră, mai mult timp a rămas pe pământ cu trupul zdrobit și murit numai târziu după-ce regina și-a dat sufletul.

Aceștia le istorisește căpitanul Pera Vemilovici, care încă se afla printre ofițerii care intraseră în conac.

Într'aceea soldații încunjuară casa veche a reginei Draga în apropiere de conac, unde locuiau frații ei, Nicodim și Nicolaj. Pe aceștia i-au dus într'un edificiu de lângă Dunăre, unde i-au împușcat.

Moartea lui Țințar Marcovici.

Iată cum s'a întâmplat omorirea fostului ministru-president Țințar Marcovici.

Poarta dela locuința lui era închisă. Doi soldați au sărit în curte, unde erau postați

fratele seu vitreg a murit, a luat numele de Obrenovici și după îndelungate sbuciumări a fost ales de principe ereditar al Sârbiei. A fost titan și pentru aceea l'au silit în 13 Iunie 1839 să abdice în favorul lui Mihai.

Milan Obrenovici, tatăl nefericitului Alexandru a fost proclamat de rege în 2 Iulie 1869, după-ce moșul seu Mihai a fost ucis în superba grădină Topcider la o vîntătoare.

Alexandru și Draga. Mama tinărului rege Alexandru și-a dat multă silință să câștige o mireasă corăspunzătoare pe sama fiului seu, cu care voia să facă o „partie” bună.

Dar' înzadar. O femeie din popor, Mașina Draga, văduva unui inginer, i-s'a furișat în inimă.

Regele Alexandru s'a decis la începutul anului 1900 s'o iee pe Mașina Draga în căsătorie. Planul acesta a aflat mulți contrari. În primul rînd însuși Milan l'a desaprobat. Dar' caracteristica Obrenovicilor e îndărătnicia, atât în dragoste cât și în ură, și tinărul

FOIȚĂ

Biserica Domnița Bălașa din București.

(Vezi ilustrația).

Biserica Doamna Bălașa, numită după pioasa Domnița B., sica lui Constantin Brâncoveanu, care la moartea ei și-a lăsat toată averea pentru fundațiunea unui asil. Prima biserică, zidită în amintirea Domniței, a fost, după trecere de 80 ani, recondită de Grigorie Brâncoveanu; apoi fiind dărîmată prin cutremurul din 1838, băneasa Safta Brâncoveanu a reconstruit-o, adaugînd spitalul și asilul pentru femei bătrâne. În timpul din urmă epitropia spitalelor Brâncovenești a clădit din nou biserică și o parte din edificiile de prin prejur. Biserica, așezată în mijlocul unui frumos parc, reproduce până la un punct planul bisericii episcopale dela Curtea de Argeș. Planurile clădirii s'au executat de A. Orăscu, C. Benesch și Fried.

doi gendarmi. Aceștia grăbiră spre poartă, un căpitan îi provocă să deschidă. S'a deschis Soldații intrară în curte. La auzul sgomotului, apare de-odată Țințar Marcovici, strigând către căpitan:

— Ce înseamnă asta, căpitan?

— Viu la dta în numele regelui!

— Nu-i adevărat, strigă Marcovici. Dta nu vii în numele regelui. Ce vrei?

Soția ministrului-president eși și ea și observă îndată ce se întâmplă. Marcovici imploră pe căpitan s'o lasă a merge la fiica ei. Căpitanul a lăsat-o și i-a dat și o gardă de doi soldați. De-odată Țințar Marcovici dispărură. Soldații intrară în odăi, și-l căutară, dar' nu l'au aflat nicăiri. În sfârșit l'au aflat în pivnița. Marcovici văzându-i strigă:

— Căpitan, eu sunt ministru-president și general! Te vom executa!

Căpitanul scoase un revolver și descărcă de două-ori în Țințar Marcovici, care căzură mort.

După altă versiune Țințar Marcovici fii împușcat în stradă, de unde servitorii l'au dus în casă mort.

12 morți.

S'a constatat exact, că în această teribilă tragedie numărul celor morți e de 12, anume:

1) Regele. 2) Regina. 3) Generalul Lazar Petrovici. 4) Țințar Marcovici, general și ministru president. 5) Ministrul de războiu Pavlovici, împușcat în locuința sa. 6) Nicodem Lunievița. 7) Nicola Lunievița, ucis cu focuri de pușcă în casarma diviziunii de lângă Dunăre. 8) Mișcovici, căpitan și adjutant, mort cu ocazia exploziei de dinamită. 9) Naumovici, omorât de dinamită. 10) Căpitanul Petrovici, unul din atentatori, probabil împușcat de rege, sau din întâmplare de către vre-un camarad al său. 11) Un gendarm. 12) Un soldat de rind.

Alte amănunte.

Ziarul »Zeit« primește din Belgrad următoarea depeșă:

rege la timpul său nu și-a bătut capul cu greutatea care îi stăteau în cale.

Nu și-a bătut capul. Ear' acum, cadavrele înghețate în sânge a temerarilor îndrăgostiți zac întinse pe parchetul lustruit al conacului. Ear' în Sârbia iubilează dușmani.

Loviturile de stat ale regelui Alexandru. Regele Alexandru a fost omul surprinderilor. Încă n'a fost împlinit 17 ani, când în 1 April 1893 și-a permis grosolana glumă că a invitat la o masă somptuoasă, cei trei regenți cari funcționau pe timpul minorității sale. La a treia pleasă s'a sculat apoi spre surprinderea celor prezenți și s'a declarat pe sine de maiorean. Ear' când unul, cel mai bătrân dintre regenți, a voit să protesteze, la moment s'au deschis din patru părți ale salonului ușile secrete și a intrat miliția, care a deținut pe regenți. După aceasta Regele a făcut plimbare în trăsura prin oraș și încă în decursul nopții a cerut jurământul întregii garnisoae.

Bucuria pentru omorirea regelui, reginei și a celorlalți, a trecut, începe a se înțelege seriositate a situațiunii în vederea neînțelegerilor privitoare la alegerea regelui.

Pe mormintele regelui și reginei s'au pus două cruci simple de lemn, având înscrise pe ele numele de Alexandru Obrenovici și Draga Obrenovici.

Funerariile celorlalți ucși s'au făcut repede, înainte de revărsatul zilei. Rudele lor au fost oprite de a veni la înmormântare. Stradele erau ocupate de trupe până la cimitir.

Surorile reginei Draga au fost conduse la Panciova.

Fostul ministru de finanțe Marinkovici a fost arestat, el a fost găsit ascuns în podul casei.

Natalia.

Ziarul »Petit Journal« spune, că regina Natalia, când a primit teribila veste despre omorirea fiului său, a rămas ca împetră de groază și s'a îngălbenit foarte tare, neputând să rostească nici o vorbă. Apoi a izbucnit într'un plâns cu hohote, exclamând:

Nefericitul! De ce s'a înșurat cu acea femeie? Ea a fost perirea lui!

După aceasta a sărutat îndelung medalionul cu portretul din copilărie al fiului său. A telegrafat apoi la Belgrad cerând să i-se predea corpul fiului său și a declarat, că e gata să se ducă la Belgrad. Dânsa e încă sgudută de friguri.

Alegerea de rege în Sârbia.

Scupcina și senatul de Luni au hotărât asupra sorții viitoare a Sârbiei. Frământările de partid, cari zilele din urmă amenințau țara cu războiul civil, au încetat. Ministrii, într'o consfățuire de 4 ore, au hotărât să aleagă de rege prin aclamare pe prințul Petru Carageorgevici, ceea-ce s'a și întâmplat. Doi dintre ministri, Stoianovici și Zivkovic erau pentru republică, dar' s'au supus majorității. În țară pretutindeni e liniște. Z'nic

Autorul acestei lovituri de stat să zice că ar fi fost ex-regele Milan și a și reușit bine.

Mașina Draga. În anul 1900 Alexandru surprinde de nou lumea. În după-ameza zilei de 21 Iulie 1900 s'a răspândit ca fulgerul vestea pe stradele capitalei sârbești, că ministrul Viada Georgevici a demisionat. Nimeni nu era în curat cu cauzele abdicării, din contră să știa că este deplină armonie între domnitor și cabinet, ear' în politică domnea deplină liniște. Radicalii erau zdrobiți, ear Milan făcea cură în Carlsbad. A doua zi se știau toate. Dimineața gendarmii ofereau trecătorilor pe strade placate ieșite din imprimaria statului și adresate »cătră poporul sârb«. Da de știre Regele poporului său, că i-a împlinit ardentă dorință, căsătorindu-se și alegându-și de soție pe Lunyevița Draga, fiica Anei și Panta Lunyevița, cari au binemeritat pentru patrie.

Regina Draga. Tatăl Reginei a fost șef districtual. Primul ei bărbat a fost un

sosesc din străinătate multime de studenți universitari sârbi, cari încearcă să facă propagandă pentru republică, dar' fără succes. Ideea monarhică prea e înrădăcinată în poporul sârbesc.

Gvernul a dat amnestie tuturor celor osândiți pentru delict politice sau de presă. Arestări nu s'au întâmplat de loc.

După actul alegerii, o deputație va călători la Viena, unde așteaptă Carageorgevici. Cu intrarea în țară a noului rege, ministerul provisor se retrage, ear' regele își va forma nou cabinet.

Ziarele rusești despre omorul din Belgrad.

Ziarul »Nowosti« zice, că marile puteri au datoriat morală să ceară extradarea și pedepsirea ucigașilor, cari trebuie calificați de criminali internaționali. Ori-cât și-ar da silința diplomației și publicității de a ignora chestiunea aceasta, totuși conștiința publică a popoarelor nu poate fi liniștită, până nu se va hotărî în mod definitiv pedepsirea ucigașilor.

»Swiet« zice, că purtarea cifecilor n'a fost purtare de ostași creștini și slavii, ci purtare de ieniceri, mai ales față cu regina. Atât »Swiet«, cât și »Moskow-kija Wiedomosti«, »Nowosti« și alte ziare sunt de părere, că schimbarea ce s'a făcut în Sârbia este chestia internă a Sârbiei, dar' măcelul ce s'a săvârșit în conacul din Belgrad, este o afacere ce privește Europa întreagă.

Regele Petre Carageorgevici — Român.

În fiecare an de trei-patru-ori noul rege al Sârbiei mergea în București, descinzând de obicei la otelul Bulevard, și de aci mergea până la gara Dila de pe Bărăgan, spre a-și vedea moșiile Ciocina și Crunți.

De câte-ori venise să-și vadă moșiile, stătea două, trei, ba câte odată și patru săptămâni pe Bărăgan, făcând dese vizite proprietarilor și arăndașilor vecini, cu care vorbea românește și franțuzește.

Intre vecinii săi este și dl Al. Săulescu,

inginer cu numele Masin, fiul unui medic ceh. Întâia ei căsătorie n'a fost fericită, pentru-că Masin a fost betiv. Beția i-a și grăbit moartea. Lunyevița Draga a ajuns de vreme văduvă. Părinții încă i-au murit și au ajuns împreună cu frații în mare miserie. Pe vremea aceasta a făcut-o Natalia damă de curte. Aici a legat cunoștință cu tinerul Rege, care iute s'a aprins de ea. De aci încolo dânsa participa la toate sărbătorile oficiale.

Așa s'a început romanul care în Iunie 1900 a ajuns să fie cunoscut de întreaga lume.

S'a logodit cu Mașina Draga și mitropolitul Inocențiu încă în același an i-a și cununat.

Poporul a primit fără emoție lucrurile acestea. Dacă Draga năștea vre-un băiat, poporul sârb adora Dinastia. Dar soartea a hotărât altfel și așa e firească popularitatea Carageorgevicilor.

Fond de bucate. Pentru crearea fondului al patrula de învățător și susținerea lui la școala confesională din frunțașă comună Rêhâu, la stăruința zelosului paroch Nicolae Cărpinișan s'a pornit o colectă încă în toamna anului trecut, pentru înființarea unui fond de buca e. Aceasta colectă, în fruntea căreia au excelat cu exemplul lor parochii locali, a dat frumoase rezultate. Statutele fondului compuse și așternute de parochul N. Cărpinișan la Ven. Consistor, au obținut clausula de aprobare, ear' cu ziua de Rusalii a. c. fondul a fost predat destinațiunii sale. Tot parochul N. Cărpinișan, în conțelegere cu mai mulți inteligenți de acolo, au oferit 80 cor. pentru acel învățător, care concurând și ales fiind la numita școală, va fi în stare să înființeze un cor bisericesc, atât de dureros simțit în biserică și ritul nostru oriental.

Têrg de vite — în Sibiu. La propunerea veterinarului de stat ministrul de agricultură a conces mânărea vitelor la târgurile de săptămână ale Sibiului, cât timp boala de unghii și de gură nu se va extinde mai departe. Totodată a dispus, afară de comuna Tâlmaci, contragerea în cercul de carantină și a comunelor Bungard și Mohu, așa că mânărea vitelor la târg din și prin aceste comune încă e interzisă. Tot asemenea e interzis transportul de vite din aceste târguri spre Austria și preste granița de vamă. Vicecomitele a scos din cercul de carantină acea mică parte de hotar a comunei Mohu, care se află dincoaci de drumul de țeară Șelimber-Veștem, decretând drept graniță a cercului marginea de cătră Mohu a drumului de țeară, așa că nici o vită din cercul de carantină nu-i permis să treacă drumul.

Cel mai tânăr profesor. Săptămâna trecută a fost instalat profesor de muzică la conservatorul din Bologna băiatul Alberto Spalding, care numai acum de curând a împlinit etatea de treisprezece ani. În discursul de instalare directorul conservatorului a asemănat pe băiatul-profesor cu Paganini. Deja de pe acum se revelează în el geniul măestrului — a zis directorul, — jocul sen e perfect, plin de sentiment, fără nici o sfortare triumfează asupra tuturor greutăților, așa că fără hesitare putem să-l numim Paganini cel mic.

Bani sburați. Din Lipova se scrie, că acum cu ocaziunea sărbătorilor catolice pelerinii la mânăstirea din Radna au fost martorii unei scene nu de toate zilele. O femeie de șvab voind să facă bucurie copiilor săi li-a cumpărat din târg un mic balonaș. Pentru mai mare siguranță a legat balonașul de un colț al batistei, în care la alt colț erau legate cincizeci de coroane. Cum s'a întâmplat, cum nu, femeia într'un moment distras a scăpat batista din mâni, care apoi imediat a fost răpită de balonaș în aer împreună cu cele cincizeci coroane și poate sboară și acuma, dacă cineva n'a pus mâna pe el.

Catastrofă îngrozitoare pe mare. Din Marseille să depeșază despre o mare catastrofă ce s'a întâmplat în apropierea insulei Maire și care a costat vieța a 117 călători. Vaporul Insulaire, s'a ciocnit în calea sa spre Bastia, cu vaporul Libau. Vaporul venea dinspre Bizza și avea pe bord la vre-o 240 persoane. Ciocnirea s'a întâmplat la 1 cias d. a., 17 minute după ciocnire, vaporul Libau dispăru de pe suprafața mării. Ciocnirea în așa pripă s'a întâmplat, încât marinarii n'au avut timp să coboare în mare luntrile. Vre-o 40 călători au fost mântuiți prin vaporul Blechamps, vre-o 40 prin vaporul ungar Rákóczy și 17 pe vaporul Balcan. Naufragiații se acățau de marginile vaporului ce se cufunda. Strigăte sfâșietoare umpleau aerul.

Colonel ucigaș Șeful școlii major al corpului de armată din Pesta colonelul baron Koller, înfuriindu-se din cauză că soldatul Demgyel, ordonanța sa, se arată neascultător, l-a ucis cu o lovitură de sabie. Colonelul se află arestat.

Copil mâncat de porci. În Timișoara plecase lucrătorul Bojner cu nevastă-să de acasă la lucru. Cei doi copii ai lor, o fetiță de 7 și una de 1½ ani rămăseră singuri. La amezii duse cea mai mare pe cea mai mică în curte, o puse în iaubă și după-ce deschise cocina porcilor, se duse în curtea vecină să se joace. Cei doi porci se repeziră asupra fetiței celei mici și până să sosească cealaltă, îi mâncară o parte din pulpă și din spinare. La strigătele ei alergară niște vecini, cari o scăpară de moarte.

Nevasta mea a suferit 13 ani în dureri de cap reumatice și eu nu am acic decât să mulțumesc lui Dumnezeu pentru-că mi-a dat ideea să-mi procur crucea dublă, electrică R. B. nr. 86,967 inventată de D-ta — pentru-că nevasta mea, după-ce a purtat crucea asta patru săptămâni, s'a vindecat de tot. Deci fac atent pe tot omul ce suferă de reumă să nu amine procurarea acestei cruci minunate. Eu am probat totul, dar' nimic nu mi-a ajutat decât crucea dublă-electrică a D-Tale. Cu stimă: Valentin Hambec, Károlyfalva.

Această scrisoare de recunoștință a primit-o dl Albert Müller, Budapesta V. Vadsz u. 42/G. inventatorul crucii duble-electrice R. B. 86967 și noi recomandăm crucea asta acelor cari suferă de asthmă, reumă, etc. etc.

PENTRU INTREPRINZETORI

Lugoj. — Pentru regularea interioară a școlii din Istvánfalva sunt a se înainta oferte până la 30 Iunie n. oficiului de arhitectură din Lugoj. Preliminar 709 cor., vadiu 5%. Condiții tot acolo.

Timișoara. — Pentru diferitele lucrări împreunate cu zidirea policlinice de copii în Timișoara, sunt a se înainta oferte până la 22 Iunie n. dlui Dr. Petrusz József, președin-

tele substitut al Societății Crucea albă și directorul primului institut de economii în Timișoara. Vadiu 5%.

Arad. — Pentru zidirea podului nr. 39 aflător pe drumul Micălaca—Halmagiul-mare (preliminar 5007 cor.) și a podului nr. 48 (preliminar 11.856 cor.), mai departe a podului aflător pe drumul Agris—Drăucz (preliminar 5432 cor.) și a celui de pe drumul Bokszeg nr. 1 (preliminar 4085 cor.) sunt a se înainta oferte până la 22 Iunie n. oficiului vice-comitelui comit. Arad. Vadiu 5%. Condiții la oficial de arhitectură reg. ung.

Vesprem. — Pentru repararea localităților tribunalului și a închisorilor sunt a se înainta oferte până în 2 Iulie n. procuraturii reg. din Vesprem. Preliminar 3732 cor., vadiu 5%. Condiții tot acolo.

Murș-Oșorhem. — Pentru transportarea legămintelor necesare pe sama spitalului de stat reg. ung. din Murș-Oșorhem sunt a se înainta oferte până la 30 Iunie n. curatoratului spitalului. Vadiu 400 cor. Condiții tot acolo.

CALENDAR ECONOMIC.

Ce să facem în Iunie?

În grădina de pomi. În timp uscat și secetos udă cu îngrijire straturile de sămână și pomișorii tineri. Grădina de pomi să se țină curată, adecă să se plivească și sape adese-ori de buruienile ce înăpădesc pomii. Legăturile altoilor trebuiesc săbite, ear vlăstarii pădureți îi depărtează.

În grădina de legumi. Pentru trebuințele de toamnă și iarnă încă mai putem sămăna legume. Legumile ca mazărea, cartofii etc. se sapă adunând pământul în jurul rădăcinilor lor. De pe paturile calde se pot depărta ferestrele și coperișele cu desevîrșire. Lipsind ploaia, udatul să ne fie lucrul de toate zilele.

În vie. Dacă nu s'a efectuit alegerea vlăstariilor să se îndeplinească, depărțându-se vlăstarii cari nu sunt de lipsă, cu cea mai mare îngrijire. Cei rămași se leagă pe pari și astfel se pregătește viaa pentru a doua săpătură. Să nu uităm stropirea contra peronosporiei.

În câmp. În această lună trebuie terminat cu sămănarea inului, și dacă se mai poate mai sămănăm în pământ umed unele plante de nutreț. Pentru resădirea tutunului acum e timpul cel mai potrivit. Se sapă cucuruzul, cartofii și curechiul. Pentru sămănăturile de toamnă pregătește ogorul. Cosește iarba și trifoiul în floare. Pentru secerat pregătim și procurăm de pe acum uneltele de lipsă.

Vitele să nu pășuneze pe locuri umede, ca să nu se umfle. Mânzii trebuie înțărcați. Claponii acum se curăță.

În stupină să se țină cea mai mare curățenie. De umblă furnicile la coșnițe, împedecă-le calea, ungând cu petrolu scândura pe unde se urcă.

ȘTIRI COMERCIALE

Tirgul produselor în Budapesta.

Cursul cerealelor pe piața internațională a fost solid, la începutul săptămânii, la sfârșit însă, în urma știrilor favorabile ce au venit despre cereale din America, acela a mai slăbit. Timpul pentru dezvoltarea lor, în cele mai multe părți ale lumii este priincios. Recolta grâului în patrie se zice a fi slabă, produsul ei se socotește la circa 35 milioane, cu 8—10 mil. mai puțin decât anul trecut. — În grâu nu s'au făcut speculații mai mari. Cu toate acestea prețul grâului de Oct. s'a urcat dela 7.56 cor. la 7.59 cor. Săcara a vut o căutare și mai slabă. Cea de Oct. schimbându-se între 6.40—6.45 cor. s'a încheiat cu 6.41 cor. Față de orz s'a arătat un interes mai mare. Cel pentru nutreț s'a vëndut cu 5.80—6.05 cor. — Ovăsul nu s'a căutat aproape de loc. Cel de Oct. s'a urcat în preț până la 5.52 cor., la începutul săptămânii, la sfârșit a scăzut la 5.46—5.47 cor. — Cucuruzul încă a avut un curs domol. Cel vechiu s'a vëndut cu 6.35—6.40 cor., cel de Iulie s'a încheiat cu 6.29 cor. — Fătina a avut săptămâna aceea o căutare mai bogată, în urma cărcia i-s'a urcat și prețul. — Prunele și lictarul au avut un preț urcat. Marfă nouă încă n'a sosit. — Prețul hoarelor a scăzut. S'au plătit pentru o găscă îndopată 7—9 cor., pentru pui de copt 1—1.10 cor., pentru pui de zama 2—2.40 cor., pentru pui de fript 1.30—1.80 cor. de păreche. — Prețul ouălor la începutul săptămânii s'a urcat, la sfârșit însă a scăzut. Marfa de coș a fost cu 2 cor. pentru 47—48 bucăți, ungurești de prima calitate cu 61 cor., de Tisa cu 60 cor., ardelenesti cu 59 cor., de ladă (fiecare ladă cuprinzând 1440 bucăți). — Unsoarea și cărnădriile nu s'au prea căutat, cu atâta mai mult s'a căutat însă slămina, al cărei preț s'a și urcat simțitor, și anume cu 2.—2.50 cor. la 50 kgr.

Cursul pieții din Budapesta

— în 18 Iunie n. 1903 —

Per 50 kgr.		Piment . . . 62'00—
Grâu . . . 7'55—	8'15	Cassia . . . 86'00— 98—
Săcară . . . 6'60—	6'80	Cuișoare . . . 92'00—100—
Orz 5'80—	6'10	Ghimber . . . 75'00—142—
Mei 5'75—	6'10	Paprică . . . 70'00—180—
Ovăs 5'95—	6'20	Ulei de in 75'00— 77—
Cucuruz . . . 6'20—	7'25	„ de rap. 64'00— 65—
Răpă 10'70—	11'10	„ de lem. 129'60—148—
Trifoi 48'00—	63—	In brut . . . 00'00—
Lucernă . . . 43'00—	52—	Cânep.br. 64'00— 70—
Mohor 9'50—	10'50	Lână nsp. 120'00—124—
Măzărice . . . 7'00—	7'50	
Fasole 7'50—	12—	Migdale . . . 175'00—250—
Mazère 6'00—	7—	Smochine . . . 30'00— 38—
Mazăr. coj. 14'00—	22—	Alune 138'00—142—
Linte 10—	13—	Stafide V. . . 60'00— 70—
Păsat 5'75—	6—	
Mac 27'00—	29—	Per. 1 kgr.
Sēm. de in 00'00—	00—	Unt proasp. 1'50— 2'16
S. de cânep. 8'75—	9'50	Caș Emental 2'10— 2'20
Prune 12'75—	16'50	„ Groer . 1'20— 1'40
Lictar 15'50—	18'50	„ Trapist. 1'20— 1'50
Untură 69'00—	69'50	„ Liptau . 0'88— 1'30
Slămină . . . 57'00—	60'50	Brânz. de oae 1'10— 2'40
Zahar brut 22'25—	22'50	
Cafea Iava 75'00—	120—	Bumbac bal. 00'00—00'00
Caf. Santos 36'00—	38—	Portoc. lada 5'50—12'50
Caf. Portor. 78'00—	120—	Lămâi „ 4'50— 6'50
		Ouē (1440) lada 57'00—60—
Per 100 kgr.		Per 100 Litr.
Miere 100'00—120—		Spirit raff. 145'25—148—
Ceară 130'00—140—		Spirit brut 143'25—146—
Nuci 30'00— 60—		„ denat. 34'75— 36'50
Cartofi roza 5'40—	6—	Trevec . 110'00—112—
Cart. galb. 5'00—	5'75	Săgoviț . 116'00—140—
Ceapă roșie 3'00—	6'80	Esentă oțet 88'00— 90—
Usturoi . . . 12'00—	16—	
Piper n . . . 122'00—	142—	

Prețul făinei din 18 Iunie n. 1903.

Per 50 kgr.					
0	1	2	3	4	5
12'40	12'10	11'80	11'50	11'30	11—
6	7	7 ¹ / ₂	8	Tărăte	
10'40	9'80	8'80	5'70	4—	

CURSUL MONETELOR

Galbinul	11 33
Napoleon d'or (20 franci) aur . . .	19'06
20 Marce germane aur	23'42
Bilete germ. 100 Mărci	117'15
„ franceze 100 franci	95'20
„ române 100 lei	94'60

Tergurile din Ungaria, Transilvania și Banat.

Dela 25—30 Iunie n. 1903.

Joi	—	—
Vineri	26 Berkesz. Zabola. Satulung.	—
Sâmbătă	27 Cheța. Mercurea. Teaca. Szinye. Rodna-v.	—
Duminică	28 Capolnaș-Olafalëu. S.S-Georgiu. Agnita.	—
Luni	29 Soporul-de-jos. Retisdorf. Manășturul-unguresc. Bontida.	—
Marti	30 Cisnădie. Ciuc-Sepviz. Ormeniș.	—
Mercuri	—	—

Calendarul vechiu și nou al săptămânii.

Dum. a 2-a d. Ros., gl. 1 sft. 2.

Dum.	8 Muc. Teodor trat.	21 Aloisiu
Luni	9 C. P. Chiril	22 Paulinu
Marti	10 S. Muc. Timoteju	23 Elteltrud
Merc.	11 S. A. A. Bart și Varn.	24 Bot. Ioan
Joi	12 Cuv. P. Onufriu	25 Prosper
Vineri	13 Mița. Achilina	26 Ieremia
Sâmb.	14 Prorocul Eliseiu	27 Ladislau

Prim-colaborator: **Const. P. Barcianu.**

Redactor-responsabil: **Aurel P. Barcianu.**

„IDEAL“ institut tipografic și librărie
în Hunedoara (Vajda-Hunyad).
 Serviciu prompt! — Prețuri ieftine!

Se caută un băiat de prăvălie

pentru neguțatorie de manufactură
 cu 2—3 clase gimnasiale sau reale, care cunoaște și cel puțin o limbă străină
 A se adresa la

Ioan Lazaroiu,
 comerciant
Orăștie (Szászváros).

La „Pannonia“ cafenea și restaurațiune
din Orăștie.

In casele unde să află Pretura și Casteria
 se găseso beuturi și mâncări

bune și ieftine.

Șindilă horjită și nehorjită

precum și

Prăștilă de toată mărimea

din lemn alb și fără noduri

se găsește în ori-ce cantitate

cu prețuri foarte moderate la

Nicolae Filimon lui Vasilie în Vinerea

(192)

u. p. Alkenyér.

4—6

AVIS

Băile (scălzile) de sare și iod din Mercurea

(Erdély Szerdahely Sosfürdő)

adaptate și provăzute cu edificii și vile din nou zidite se vor deschide

Duminică în **7 Iunie** 1903.
24 Maiu

Oaspeților le stă la dispoziție trenul, care se oprește zilnic la stațiunea proprie a băilor la orele 3, 9 și 11 a m. 5, 6 și 8¹/₂ p. m.

Din Mercurea-oraș Omnibusul pleacă la băi regulat la orele 6 și 11 a. m. 2 și 5¹/₂ p. m.

Odăi de locuit

și cele noue; mobilate sau nemobilate, după dorință.

Restaurantul

se află în una din vilele cele noue arangiat anume spre acest scop; în el se servește mâncări și beuturi alese, pe lângă serviciu prompt și prețuri moderate.

Analisa apei

despre conținutul excelentelor substanțe ale apei cât și alte informațiuni se pot cere dela subscrisul.

ILIE FLOAȘIU,

arëndator

MERCUREA
 (Reussmarkt, Szerdahely).

(194)

3—3

„Biblioteca „Bunul Econom“.

Au eșit de sub tipar până acum broșurile:

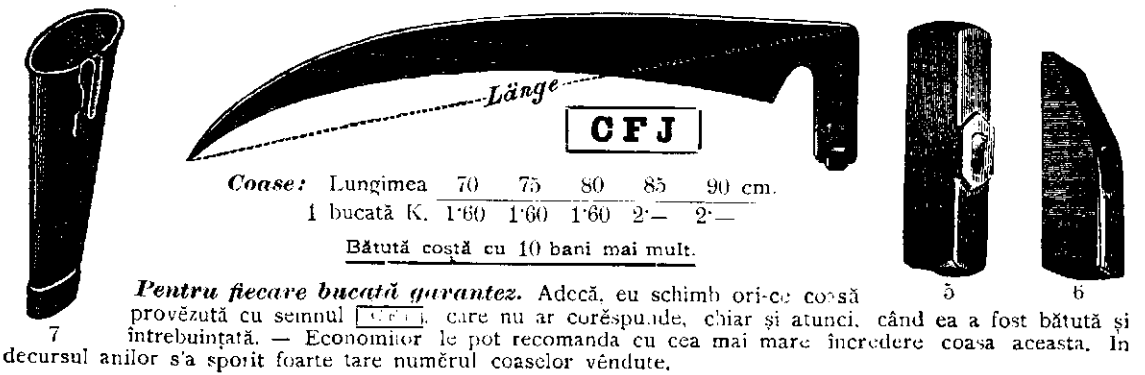
1. Nutrețurile ierboase, cositurile (fânețele), prepararea fânului și pășunile.
2. Economia porcilor, oilor și caprelor.
3. Sămânța plantelor agricole și sâmentatul lor.
4. Îngrijirea plantelor agricole în cursul vegetației și recolta cerealelor.
5. Creșterea, nutrețurile și îngrijirea animalelor domestice (Zootehnia generală).
6. Cunoașterea pământurilor agricole (Agrologia).
7. Agricultură generală (Lucrarea pământului. Plugul, grapa, tăvălugul și alte instrumente de mărunt pământul).
8. Îngrășămintele (gunoarea pământurilor) și liigașimile (udarea pământurilor).
- 9—10. Prăsirea pasărilor de casă (gălițe, hoare). Găinile, curcile, găinușele (bibilicele), găștele, rațele, porumbii (porumbeii).
11. Cultura cerealelor. (Grâul, secara, orzul, ovășul, meiul, hrișca, cncuruzul (porumbul).
12. Cartoful, napul (sfecla), inul, cânepa, rapița, fasolea, linteaz mazărea, și cultura lor.
13. Economia cailor, vitelor mari cornute și bivolițor.

Pretul unei broșuri este 30 fileri (pentru România 50 bani).

Se pot comanda la administrația „Bunul Econom“, la librăria W. Kraft în Sibiu, la administrația „Tribuna Poporului“ în Arad și la librăria Archidieceșană în Sibiu.

Revânzătorilor se dă rabat potrivit.

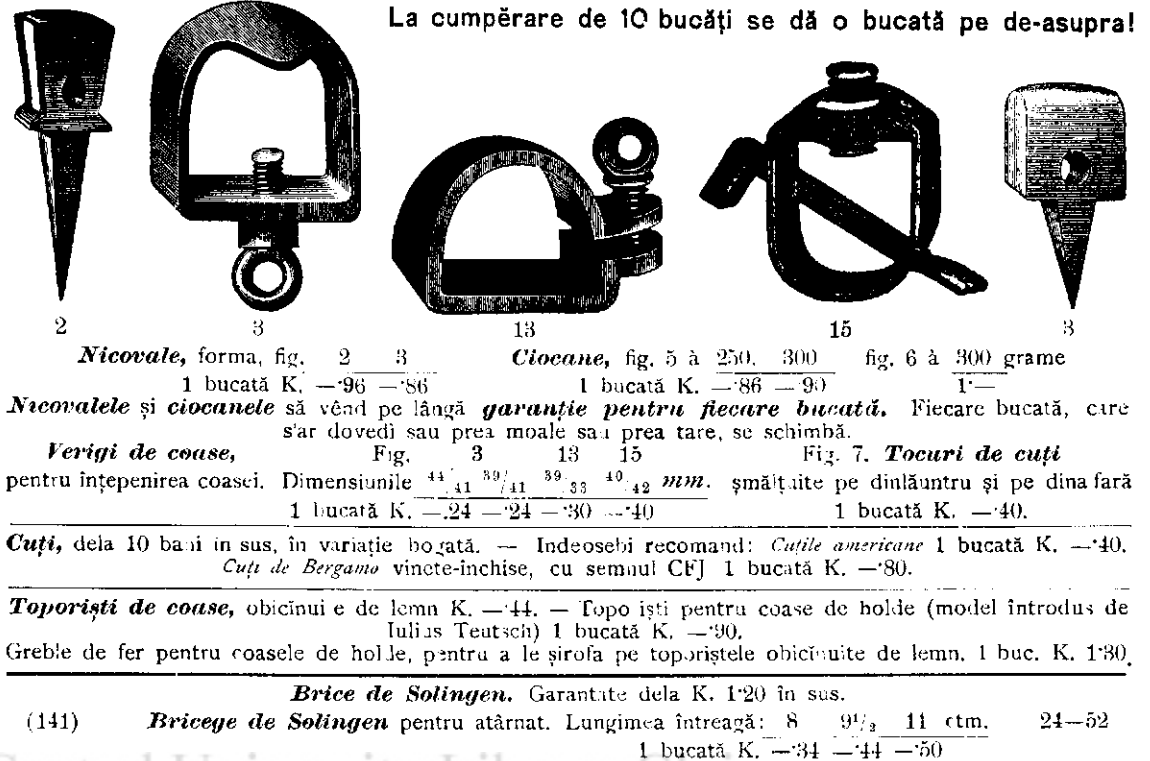
Carol F. Jickeli, Sibiu. (La coasa de aur).

Coase: Lungimea 70 75 80 85 90 cm.
1 bucată K. 1'60 1'60 1'60 2'— 2'—
Bătută costă cu 10 bani mai mult.

Pentru fiecare bucată garantez. Adică, eu schimb ori-ce coasă provăzută cu semnul **CFJ**, care nu ar corășpunde, chiar și atunci, când ea a fost bătută și întrebuițată. — Economiișor le pot recomanda cu cea mai mare încredere coasa aceasta. În decursul anilor s'a spoiit foarte tare numărul coaselor vândute.

La cumpărare de 10 bucăți se dă o bucată pe de-asupra!

Nicovale, forma, fig. 2 3
1 bucată K. —96 —86

Ciocane, fig. 5 à 250. 300 fig. 6 à 300 grame
1 bucată K. —86 —90 1'—

Nicovalele și ciocanele să vând pe lângă **garanție pentru fiecare bucată**. Fiecare bucată, care s'ar dovedi sau prea moale sau prea tare, se schimbă.

Veriși de coase, Fig. 3 13 15
Dimensiunile $44 \frac{41}{41} \frac{39}{41} \frac{33}{41} \frac{40}{42} \text{ mm}$. șmălțuite pe dinlăuntru și pe dinafară
1 bucată K. —24 —24 —30 —40

Fig. 7. Tocuri de cuți
1 bucată K. —40.

Cuți, dela 10 bani în sus, în variație boțată. — Îndeosebi recomand: **Cuțile americane** 1 bucată K. —40.
Cuți de Bergamo vinete-închise, cu semnul CFJ 1 bucată K. —80.

Toporiști de coase, obicinui e de lemn K. —44. — Topo iști pentru coase de holde (model întrodus de Julius Teutsch) 1 bucată K. —90.

Greble de fer pentru coasele de holde, pentru a le șirofa pe toporiștele obicinuite de lemn. 1 buc. K. 1'30.

Brice de Solingen. Garantate dela K. 1'20 în sus.
Bricege de Solingen pentru atârnat. Lungimea întreagă: 8 9 $\frac{1}{2}$ 11 cm. 24—52
1 bucată K. —34 —44 —50

Cruce sau stea dublă electro-magnetică

Patent Nr. 86967.

Nu e crucea lui Volta

Nu e mijloc secret

vindecă și înviează

pe lângă garanție.

Deosebită atențiune rării, că acest aparat (190) de 20

e a se da împrejuvindecă boale vechi de ani. 6—

Aparatul acesta vindecă și folosește contra durerilor de cap și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulației sângelui, anemie, amețeli, fructuri de ureche, bătăie de inimă, sgârșiri de inimă, asma, auzul greu, sgârșiri de stomac, lipsa poștei de mâncare, răceală la mână și la picioare, reuma, podagră, ischius, udul în pat, infuența, insomnie, epilepsia, circulația neregulată a sângelui și multor altor boale cari la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. În cancelaria mea se află atestate încurse din toate părțile lumii, cari pretuesc cu mulțămire încuștiunea mea și ori-cine poate examina aceste atestate. Acel pacient, ce re în decurs de 45 zile nu se va vindeca i-se retrimitc banii. Unde o i-ce încercare s'a constatat zadarnică, rog a proba aparatul meu. Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu e permis să se confunde cu aparatul „Volta“ deoarece „Ciasul-Volta“ atât în Germania cât și în Austro-Ungaria a fost oficios oprit fiind nefolositor, pe când aparatul meu e în genrez cunoscut, aprefiat și cercetat. Deja efinătatea crucei mele electro-magnetice o recomandă îndeoseb.

Preful aparatului mare e 6 cor. folosibil la morburi cari nu sunt m. i vechi de 15 ani.
Preful aparatului mic e 4 cor. folosibil la copii și femei de constituție foarte slabă.

Expediție din centru și locul de vânzare pentru țeară și streinătate e:

MÜLLER ALBERT, Budapesta, V., strada Vudász 42 G. colțul strada Kálmán.

„AGRICOLA“

însuțire economică de magazin și anticipații
(143) și-a început activitatea 9—26
in piata din

HUNEDOARA.

Cancelaria însuțirii se află în piată: casele Doamnei vęd. POPOVICI.

Magazinul însuț. se află în piată: casele MÁTYÁSFFY.
Însuțirea „Agricola“ cumpără și vinde produse agricole, cu deosebire: grâu, cucuruz, ovăș, țărițe, etc.

Vinde bucate pe credit (pe așteptare). Acoardă avansuri pe bucate, efecte și prețioase (giuvaericale).

Primește aurării și argintării în afaceri de lombard și la acoperire de conturi-courente.

Primește depuneri spre fructificare cu 6%.

Mijlocește împrumuturi de bani pe amortisație.

Mijlocește asigurări pe viață și contra focului.

Vinde unelte și mașini agricole chiar și pe plătiri în rate.

In sfârșit îngrijește ori-ce afaceri comerciale de intermediare.

Nu există

Săminte agricole și de grădină mai bune și mai recomandabile

ca acelea, care le expediază de 28 ani

MAUTHNER ÖDÖN Furnisorul Curții Regale în BUDA-PESTA.

Cancelaria și depositule: Str. Rottenbiller 33. Localul de vânzare: Str. Andrassy 23.

(139)

Catalogul ilustraț. de 226 pagini, se trimite la cerere gratuit și franco.

24—52

Editor-proprietar Aurel P. Barcianu.

Tip. Institutului tipografic „Minerva“ în Orăștie.

arendașul moșiei Burdușelu, cu care în special îi plăcea să se întrețină.

Nu de mult dl Al. Săulescu spuse noului Rege:

— Bine, excelență, dacă vă place așa de mult agricultura, de ce nu vă stabiliți aici la moșie?

— Ei, pentru o sumă de considerații de ordin politic.

— Înțeleg, o parte, Excelență. Nu sunteți Român și nu puteți avea iubirea ce o are ori-ce Român luminat pentru pământul său.

— Te înșeli, domnule Săulescu. Sunt Sârb, este adevărat, dar' de origine sunt Român macedonean, și mă mândresc cu originea mea. Toate documentele familiare accentuează originea noastră românească. Să știi dela mine că toate familiile din Peninsula Balcanică, al cărui nume se începe cu Cara..., Mavro..., Cerna..., sunt familii românești de origine.

— Dacă, Excelență, ai titluri să fii socotit Român și te mândrești cu originea de Român macedonean a familiei, de ce nu te stabilești în România?

— Fiind-că iubesc România, răspunse principele Petre Carageorgevici.

— Iubești România și nu vrei să stai în România?

— Da? De-ași sta aici, într'o țară vecină cu Sârbia, numai prin prezența mea s'ar crea dificultăți statului român. S'ar pretinde din Belgrad, că eu urzesc comploturi pe pământul României în contra familiei Obrenovici. De aici o serie de neplăceri pentru România. Nu vreau ca din cauza mea statul român să întâmpine neajunsuri în relațiunile sale cu scumpa mea patrie.

*

Regele Carol, spune un ziar din România, a demisionat din comandamentul regimentului 6 de infanterie din Belgrad, al cărui șef era. Se scrie, că regimentul 6 de infanterie a luat parte la teribila tragedie dela conacul din Belgrad.

DIN LUME

Retragerea lui Széll.

În cele din urmă primul ministru Széll, ne mai putând ține piept cu atacurile obstrucționistilor, a trebuit să se retragă din fruntea guvernului. M. S. Monarchul în urma aceasta a însărcinat cu formarea noului guvern pe contele Tisza István.

Se crede că noul guvern va dizolva parlamentul, pentru a-și compune altă dietă.

Turburările din Croația.

În diferitele părți ale Croației vărsările de sânge se continuă. Din Zagreb se vestește, că la 15 Iunie în satul Vinera a avut loc o sângeroasă ciocnire între miliție și țerani. Mai mulți au fost grav răniți.

Pentru femei.

Desființarea (delăturarea) gustului propriu de miere.

Propriul gust al mierei îi delăturăm în așa mod, că într'un vas curat punem cantitatea dorită de miere, apoi vasul îl băgăm într'o cală de pleu sau de fer, punând mai nainte pe fundul oalei o țiglă sau cărămidă, ca sticla cu miere să nu stea în imediată apropiere de fundul oalei; după aceasta oala o umplem cu apă rece și atâta o imferbântăm, ca mierea să înceapă a ferbe domol. Dacă mierea a ajuns să fearbă, atunci deasupra ei se formează o spumă albă, pe care o adunăm mereu cu o lingură. Când nu se mai face spumă, purcederea e gata și mierea devine curată, perzându-și gustul propriu, așa că se poate folosi la pregătirea cafelei sau dulceței. Spuma adunată se poate întrebuița ca nutrire peste iarnă.

Medicul casei.

Anemia (lipsa de sânge).

Pentru anemici (săraci de sânge) se recomandă următoarea apă de beut: Într'o sticlă de un litru punem cât putem lua odată cu pumnul cuie de fer și apoi turnăm apă până se umple sticla, pe care apoi o astupăm cu un dop, însă așa, ca aerul să poată pătrunde în sticlă. După 3—4 zile cuele încep a se rugini și așa apa devine bună de beut. Să se bea din această apă câte 2 pahare zilnic, clătărind întotdeauna sticla înainte de a turna apa. Să nu se uite, că apa ce o bem, să o înlocuim totdeauna cu alta proaspătă.

PENTRU MESERIAȘI

Pentru văpsirea vaselor de spălat și a scocurilor de beton s'a dovedit a fi cea mai bună următoarea mestecătură: 1 parte de ciment și o parte de nisip. După «Kraft und Licht» se ajunge un rezultat foarte bun dacă le feștim cu lac de asfalt, întâiu mai rar, apoi mai des și pe urmă le frecăm cu un sul cald.

Advocatul poporului

Pedeapsă pentru bătă.

Au și Românii nostri obiceiul, mai ales țeranii dela sate, că ei cât ce ies din casă, nu se duc într'alt sat ori la oraș, fără a-și lua cu sine și câte o bătă bună, sănătoasă, cum îi zic ei. Aceasta nu doar din cauză, că ar fi toți bătăuși și că o folosesc drept armă, ci ei iau bătă ca un fel de tovarăș, cei mai bătrâni chiar de ajutor, mai sprijinindu-se în drumul cel lung și greu pe ea. Purtarea bătei în astfel de casuri e permisă. Omul este oprit însă a purta bătă la sine cu

ocasiunea adunărilor de ori-ce fel, întocmai cum este oprită și purtarea de revolver și pușcă la astfel de oameni. Cine cu toate acestea duce cu sine vre-o armă, se pedepsește cu închisoare dela 3 zile până la o lună. (Art. de lege 33, §. 103 din anul 1874).

Știri diverse.

Fabrică de zahăr în comit. Torontal. Societatea economilor din comit. Torontal a hotărât în adunarea generală din ăstan, la inițiativa membrului Poroszkai Béla, ca să înființeze pe teritoriul comitatului una sau două fabrici de zahăr. Cu pașii necesari pentru întreprindere au fost însărcinați 4 membri.

*

Congres de păpucari și expoziție de marfă de păpucărit în Dobrițin. Micii industriași păpucari își vor ține anul acesta al V-lea congres în 15 și 16 August în Dobrițin. Vor expune totodată și produsele lor și mașinile ce le întrebuițează. Ordinea de zi a congresului va fi:

1. Raportul comitetului central al societății micilor industriași păpucari din țară.
2. Modificarea legii industriale.
3. Asociațiuni industriale.
4. Interesele păpucarilor și industria temnitelor.
5. Regularea ordinii țăgurilor.
6. Lărgirea cercului de activitate a corporațiunilor industriale.
7. Interesul păpucarilor și transportul comun.
8. Ștergerea lucrului numit «sitz».
9. Intrarea în vigoare a dării de câștig progresive.
10. Inmulțirea prelegerilor speciale.
11. Primirea de învățăcei.
12. Repausul general de Dumineca.
13. Eventuale propuneri.
14. Defigerea locului pentru ținerea celui mai apropiat congres.

— Expoziția ține din 15—24 Aug. Parte la aceasta pot lua numai industriașii din patrie. Detaliuri mai amănunțite la Toth Kálmán, notarul corporațiunii industriale din Dobrițin.

*

Vamă prohibitivă pentru pele în România. Până de curând România a fost o mare piață de consum pentru fabricatele de pele ungare. În decursul războiului vamal precum și după acela, importul a scăzut. Acum noua tarifă vamală română îngreunează și mai mult importul, pentru-că vama pentru pele și talpă de boi și biboli s'a urcat dela 100 franci la 150 fr., crouponul dela 100 fr. la 300 fr., pelea de vix dela 150 fr. la 200 fr., etc.

*

Maghiarisarea firmelor. Jurisdicțiunea comit. Torontal a înaintat parlamentului o scrisoare, în care îl roagă, ca să aducă o lege, în înțelesul căreia toate firmele de pe teritoriul Ungariei să fie scrise mai întâiu în limba maghiară.

*

Neguțătorii și fabricanții de bere. Hotelierii, cafeții, ospetarii și cărcimarii din Sibiu și jur au primit dela fabricanții de bere o declarațiune, în care aceia se obligă că privaților nu le vor mai vinde bere în sticle, ca aceștia de aci nainte să-și cumpere berea dela neguțători.

NOUȚĂȚI

AVIS!

Rugăm pe D-nii abonați vechi și noi să binevoască a ne trimite suma, ce ne datorează, ca și noi la rîndul nostru se putem face față marilor cheltuieli, ce avem cu edarea și redactarea foii noastre.

Asociațiunea la Bala-mare. Comitetul despărțământului Sătmar-Ugocia al »Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român« a adresat un călduros apel inteligenței și poporului din acele părți, pentru participare la adunarea generală, ce se va ținea anul acesta în Baia-mare, la 9 și 10 August.

Dr. George Dublesiu a depus la Budapesta cu succes bun cenzura de avocat. Sincerile noastre felicitări!

Dacă nu vor fi asentări anul acesta înainte de Octombrie, atunci — după-cum scrie »Neue Freie Presse« — feciorii, cari ar fi să scape cu 1 Octombrie vor fi ținuți până la sfîrșitul lui Decembrie, ceea-ce se poate face în puterea unui paragraf de lege. În 1904 apoi lipsa de feciori o vor suplini cu rezerviști.

Necrolog. Subscriși cu inimă înfrântă de durere aduc la cunoștință numeroaselor rudeni și cunoșcuților, că prea iubita lor mamă, bunică, soră, cumnată și soacră *Ved. Elena Popovici-Barcianu născ. Iuga de Băcia* după grele suferințe a adormit în Domnul, provăzută cu sfintele taine, Luni, în 15 Iunie a. c. n., la orele 12^{1/2} p. m., în etate de 69 ani. Rămășițele pămîntești ale scumpei defuncte se vor duce Mercuri, la 17 Iunie a. c. n., la orele 11 a. m., dela casa mortuară, strada Cisnădiei nr. 7, la Rășinari în biserica nouă, unde se va îndeplîni serviciul divin funebral, depunându-se în urmă în cripta familiară de acolo. *Ved. Iustina Dr. N. Olariu n. P. Barcianu, Constantin P. Barcianu, Aurel P. Barcianu, Elena I. Popovici născ. P. Barcianu, ca fi și fiice. Carolina N. B. Popp n. Iuga de Băcia, ca soră. Nicolae B. Popp, Ved. Elena I. Iuga de Băcia, ca cumnat și cumnată. Iulius Popovici, ca ginere. Delia, Livius, Elvira și Marioara N. Olariu, Tiberia C. P. Barcianu, Elvira și Victor A. P. Barcianu, ca nepoți și nepoate.*

Fie-i țărîna ușoară și memoria binecuvîntată!

Archiducele Iosif a ținut Marți în 9 n. l. c. revistă asupra armatei din Cluj, a vizitat apoi museul de desemn al societății carpatine, care este în casa, unde s'a născut regele Matia. După aceea însoțit de primarul orașului Szvacina s'a uitat la statua lui Matia, dând expresie că-i place execuția. Archiducele a dat apoi prânz, la care au fost invitate oficios căpeteniile orașului, consiliul universității și dignitățile militare. După prânz a cercetat archiducele universitatea.

Pelișor. Lângă castelul Peleş din Sinaia s'a mai clădit un nou castel, care Sâmbătă, înainte de Rusalii, a fost sfințit, în prezența întregii Case domnitoare române. Castelul a primit numele »Pelișor«, și despre menirea ce o are vorbește următorul act comemorativ, scris cu ocaziunea sfințirii: »Noi, Carol I, Rege al României, clădit-am aceasta casă alături de falnicul castel Peleş, pentru iubiții nostri nepoți, sfințită de biserică, spre a atrage binecuvîntarea cerului. Noi, Ferdinand, Principe al României, cu Maria, Principesa, primit-am aceasta nouă clădire cu inima recunoscătoare și plină de dragoste. Intrat-am cu ai noștri copii Carol, Elisabeta și Maria, în anul mîntuirii 1903, ear' al domniei regelui Carol I al 38-lea, în ziua de 24 Maiu. Datu-i-am nume Pelișor«.

Profesoară nouă română. Domnișoara Eugenia Bardosy, fiica domnului inspector de școale în pensiuie Iuliu Bardosy din Sibiu, a făcut în Calocsa cu eminentă examenul de calificare ca profesoară pentru școalele civile de fete, și separat ca profesoară pentru limba franceză, cu dreptul de a putea propune în limba maghiară și cea germană.

Petrecerea de vară. Reuniunea sodalilor români din Sibiu arangiază o petrecere de vară împreună cu cântări, declamațiuni și joc, Sâmbătă, la 7/20 Iunie 1903 în pavilionul de vară din grădina »Hermann«.

Uragane groaznice. Din toate părțile țării sosesc știri despre pagube enorme cauzate de uragane cari au băntuit mai ales pe valea Tamisei. Din America deasemeni sosesc știri triste: o rupere de nori a pustit cu desăvîrșire crașul Koppner (în Oregon), 500 oameni au fost duși de valuri. Satul Lexington e pustit cu desăvîrșire.

Vestitul hoț Micsinai, care a furat dela poșta din Budapesta suma de 98.000 coroane, a fost prins în Iászapály, de cătră 4 țărani, din bani 95 mii sunt la el.

Un duel sângeros a avut loc în Cluj la 11 Iunie. Hollaky Zoltán de Kishalmágy, director de finanțe, a avut duel cu pistolul cu contele Teleky Jozsef. Condițiile au fost grele. La a treia împușcătură Hollaky a căzut. Glonțul l'a nimerit în piept. Medicii nu au nădejde că rîntul va scăpa cu vieță.

Soldați pompieri. Presidentul reuniunii regnicolare de pompieri a rugat pe ministrul de honvezi, să mijlocească ca soldații să învețe și deprinderile de pompieri, până servesc în armată. Ministrul de honvezi s'a pus în conțelegere cu ministrul armatei împărătești și amîndoi au cerut dela comandanții de stațiuni să le spună, cum s'ar putea face aceasta. Deprinderile soldaților și în ale pompieritului ar fi de mare folos, căci atunci și reuniunile de pompieri dela sate ar da înainte.

Potop de apă și grindină. Cu datul de 12 Iunie preotul N. Todea din Almașul-mic ne scrie următoarele: Comunele noastre muntoase din cercul pretorial Geoagiul-inferior au earăși zile triste. În 9 Iunie hotarul comunelor Almașul-mare, Nădăștie, Glod, și Tecăreșu au fost zdrobite de o grindină care abia în ziua următoare s'a topit. Păraele și văile în urma aceasta s'au umflat, cauzând stricăciuni mari. Și mai tristă li-a fost însă ziua de Joi (11 Iunie), care doar' numai cu ziua catastrofei din 24 Iunie 1898 s'ar putea asemăna, când au perit în valuri chiar și un considerabil număr de oameni. Joi adevă, o ploaie torențială s'a descărcat în munții Almașului-mare, în urma căreia valea Almașului-mare, care trece prin comunele Almașul-mare, Nădăștie, Glod, Ardeu și Bozeș, a crescut în mod înspăimîntător, cauzând pagube enorme. Tot așa și valea Tecăreșului și cea a Almașului-de-mijloc, cari trec prin comunele Almașul-mic, Balșa și în parte și prin Mada, pe unde au cauzat pagube foarte mari. Mai ales locuitorii Almașului-mic, cari sunt situați pe marginea văii, strîmtorați între două dealuri, au suferit pagube uriașe. Știe Dumnezeu, ce va mai fi; până acum însă pe aici numai rău și sîrăcie se arată. Aproape zilnic ne cercetează ploii torențiale, cari spală și duc la vale tot ce se află în calea lor.

Sinucidere. Vineri, 12 Iunie n., în orele de după amiază, s'a sinucis un funcționar de poștă cu numele Ováry Frigyes, afară de oraș, pe așa numitul loc al pierzării din Arad, unde au fost spânzurați honvezii din 1848. Se svonește că ar fi șterpelit o sumă de bani din oficiu.

Loviți de fulger. Vineri, 12 Iunie n. după amiază asupra hotarului de la Rutka. se descărcase o furtună uriașă, dinaintea căreia doi lucrători de pădure s'au adăpostit sub un brad. Nici nu s'au așezat însă bine sub brad, și un puternic trăsnet a lovit în copac și în ei. Unul (Pizsik Gustav) a fost ucis îndată, ear' celalalt (Crech János) a fost rănit grav.

Falsificator de bani. Poliția din Vêrșet a arestat Vineri pe proprietarul Vasa Putnic din Vêrșet pentru falsificare de bani. Făcîndu-se adevă perchișie în casa lui, s'au aflat la el 45 piese falsificate de 5 coroane, foarte bine succese, precum și alte materii și unelte pentru falsificare. Putnic nu e novice în falsificarea de monede, căci a mai stat pentru această crimă 5 ani la rîcoare.

Șapte vieți pradă focului. În satul Boz (comitatul Sopron) s'a iscat Vineri un incendiu, care ajutat de un vînt mare a mistuit în scurt timp toate clădirile. Din 100 case câte erau în sat, au ars scrum 92 împreună cu tot ce era în jurul lor. Biserica încă a ars până în temelii. Pe lângă paguba enormă, grozavul incendiu a secerat și șapte vieți omenești: o femeie bătrînă și 6 copii și-au aflat moartea în flăcări.